نگاهی به ضرورت استمرار نظارت بر صلاحیت نمایندگان

چگونه مأمور ساواک نماینده دور اول مجلس شد؟!

■ سید روح‌الله امین‌آبادی

نظارت بر نمایندگان از روز انتخاب توسط مردم تا پایان دوره مسئولیت امر مهمی است که در سیاست‌های کلی ابلاغی از سوی رهبر معظم انقلاب مورد تاکید قرار گرفت. با این وجود برخی نمایندگان یک روز پس از ابلاغ این سیاست‌ها استفساریه‌ای را مورد تصویب قرار دادند که بر اساس آن «پس از اعلام نظر شورای نگهبان در مدت ۲۰ روزه درباره صلاحیت یک نامزد و صحت انتخابات، این شورا نمی‌تواند اظهارنظر مجددی داشته باشد.»

فارغ از آن که این مصوبه بر خلاف سیاست‌های کلی ابلاغی از سوی رهبر معظم انقلاب بوده و به دلیل محدود ساختن اختیارات قانونی شورای نگهبان نیز با قانون اساسی نیز مغایر می‌باشد نگاهی به گذشته نشان می‌دهد که مواردی مشابه با آن چه که در مورد یکی از منتخبان مجلس دهم روی داد در دوره‌های گذشته نیز وجود داشته و حذف چنین افراد فاقد صلاحیت در این دوره‌ها چنان از وضوح برخوردار بوده است که جز گروه‌ها و شخصیت‌های

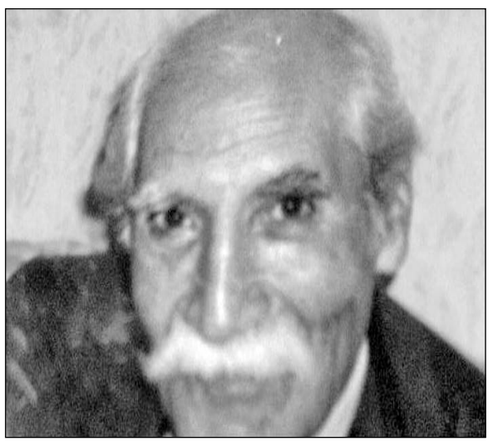

فاسد به آن اعتراض نداشتند .

در انتخابات مجلس اول شورای اسلامی برخی افراد با سوءاستفاده از نبود اطلاعات کافی در دست مراکز نظارتی نامزد انتخابات شده و با چهره‌سازی از خود مورد اقبال قرار گرفته و پیروز شدند، پس از انتخابات و با مشخص شدن چهره حقیقی این افراد آرای کسب شده باطل و فرد مورد نظر تحت تعقیب قرار گرفت.

به عنوان نمونه اردیبهشت ۱۳۵۹ و درپی صدور اطلاعیه‌ای از سوی وزارت کشور و اعلام ابطال انتخابات درگز و عدم صلاحیت ابوالفضل قاسمی کاندیدای پیروز دور اول این شهر به اتهام رابطه و همکاری نزدیک با ساواک منطقه تلگرامی از جانب کریم سنجابی عضو جبهه ملی به بنی‌صدر رئیس‌جمهور وقت مخابره شد.

سنجابی در این تلگرام تاکید کرده بود : قاسمی مظهر شرافت و پاکدامنی بوده است! [1]

وزارت کشور در این زمینه طی بیانیه‌ای تاکید کرد «مدارک مورد استناد که دال بر ارتباط و همکاری ابوالفضل قاسمی با ساواک منطقه می‌باشد اخیرا از مرکز اسناد انقلاب اسلامی ایران به وزارت کشور منعکس و وزارت کشور نیز به منظور حفظ حقوق و مصالح جامعه بدون هیچ‌گونه اغماض به استناد بند ۴ ماده ۱۰ قانون انتخابات مجلس شورای ملی جمهوری اسلامی ایران ناگزیر از عنوان مطلب در جهت حفظ و صیانت از حقوق مردم بوده است.»

در ادامه این اطلاعیه آمده بود: « مدارک موجود حاکیست آقای قاسمی کارمند و سرپرست کتابخانه دانشگاه تهران، عضو جبهه ملی و دبیر کل حزب ایران، از تاریخ اول بهمن سال ۱۳۴۳ به عنوان منبع و خبرچین برجسته در مقابل دریافت حقوق ماهانه به استخدام ساواک منحله درآمده است.» [2]

گفتنی است ابوالفضل قاسمی در سال ۱۳۵۹ به اتهام دخالت در کودتای نوژه دستگیر و به اعدام محکوم شد. دادگاه تجدیدنظر حکم اعدام را به ۱۵ سال حبس تغییر داد. وی پس از گذشت ۶ سال به دلیل وضعیت جسمی آزاد شد.

رویداد فوق به خوبی نشان می‌دهد که هر چند فردی با سوءاستفاده از عدم آگاهی نهادهای نظارتی مورد اقبال قرار گرفته و رأی لازم را کسب کرده بود ولی به دنبال مشخص شدن چهره واقعی از لیست منتخبان و نمایندگان مجلس حذف می‌شود حال چگونه برخی نمایندگان مجلس بدون درنظر گرفتن سیاست‌های کلی انتخابات و همچنین قانون اساسی درپی محدود سازی اختیارات شورای نگهبان هستند سؤالی است که پاسخ به آن از اهمیت شایانی برخوردار است هر چند که این افراد بخواهند منظور و هدف اصلی خود را پشت کلمات و توجیهات مختلف پنهان سازند.

پی‌نوشت

۱- اطلاعات، ۲ اردیبهشت ۱۳۵۹، صفحه ۱۲
۲- کیهان، ۲ اردیبهشت ۱۳۵۹، صفحه ۱

اس۳۰۰ و باور ۳۷۳

تغییر در معادله دفاعی به نفع ایران افزایش هزینه‌های جبهه عبری- عربی

■ روح‌الله صالحی

سرانجام پس از ۹ سال توافق بین ایران و روسیه برای فروش موشک‌های پیشرفته اس۳۰۰ روسی به ایران، هفته گذشته آژانس صادرات تسلیحات روسیه اعلام کرد که مسکو فرایند تحویل سامانه‌های دفاع موشکی اس۳۰۰ را به تهران تکمیل کرده است. در این گزارش به بررسی قابلیت‌های اس۳۰۰ و نقش آن در افزایش توان دفاعی کشور می‌پردازیم:

توافق اس۳۰۰

دولت ایران و شرکت «روس آبارون اکسپورت» شرکت دولتی صادرات و واردات تسلیحات و تجهیزات نظامی روسیه در سال ۲۰۰۷ قراردادی را امضا کردند که به موجب آن، این شرکت موظف شد تا ۵ آتشبار اس۳۰۰ را به ارزش حدود ۸۰۰ میلیون دلار به ایران تحویل دهد، اما دیمیتری مدودف، رئیس‌جمهور وقت روسیه در سال ۲۰۱۰ میلادی پس از صدور قطعنامه ۱۹۲۹ شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران از تحویل اس۳۰۰ به تهران خودداری کرد.

به دنبال این اقدام روسیه، ایران نیز به دادگاه بین‌المللی شکایت کرد و نهایتا دادگاه، رای خود را صادر و روسیه را محکوم کرد و مقرر شد که مسکو طبق قرارداد، حدود ۴ میلیارد دلار به ایران غرامت بپردازد، اما این بار مسکو وجود نقص فنی در سامانه اس۳۰۰ را مانع فروش آن به ایران اعلام کرد تا به این بهانه تحویل این سامانه‌ها به ایران را به تاخیر بیندازد.

روسیه به جای فروش اس۳۰۰ راه‌های جایگزین را آزمایش کرد تا بتواند از زیر بار پرداخت غرامت به ایران رها شود و به همین منظور فروش سامانه‌های موشکی «آنتی-۲۵۰۰» به ایران در ازای سامانه موشکی اس۳۰۰ را پیشنهاد داد که با مخالفت ایران مواجه شد.

در زمانی که مذاکرات هسته‌ای ایران و ۱+۵ در جریان بود، مقامات مسکو تحویل اس۳۰۰ به ایران را به باز پس‌گیری شکایت ایران از روسیه در دادگاه بین‌المللی مشروط کردند که ایران تا معلوم نشدن موضع قطعی روس‌ها به پیگیری‌های خود در دادگاه بین المللی ادامه داد.

سرانجام ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه در آوریل ۲۰۱۵ با صدور فرمانی ممنوعیت فروش سامانه اس۳۰۰ به ایران را لغو و با تحویل این سامانه ضد هوایی موافقت کرد و اولین محموله این سامانه‌ها در ماه آوریل ۲۰۱۶ به ایران تحویل داده شد و پس از گذشت ۶ ماه، سرانجام هفته گذشته مسکو اعلام کرد که سامانه اس۳۰۰ به طور کامل به ایران تحویل داده شد. بدین ترتیب پرونده پُرتنش بین ایران و روسیه پس از ۹ سال بسته شد و تاثیر مثبتی بر روابط دو کشور گذاشت.

هرچند برخی کشورها، فروش این سامانه به ایران را مغایر با قطعنامه‌های شورای امنیت می‌دانند، اما مقامات روسیه و ایران تاکید کرده‌اند که تحویل اس۳۰۰ هیچ مغایرتی با قطعنامه‌های سازمان ملل ندارد.

قابلیت‌های اس۳۰۰

سامانه موشکی اس۳۰۰ قابلیت‌های زیادی دارد که آن را در رده پیشرفته‌ترین سامانه‌های ضد هوایی جهان قرار داده است. اس۳۰۰ یک سامانه موشکی سطح به هوای دوربرد با قابلیت استفاده در تمامی ارتفاع‌هاست. اس۳۰۰ پی‌ام‌یو ۲ که به ایران تحویل داده شده است، به‌عنوان یکی از مرگبارترین و پیشرفته‌ترین سامانه‌های موشکی خانواده اس۳۰۰ است و آن طور که روس‌ها اعلام کرده‌اند، زمان آماده‌سازی این نوع از سامانه‌ها، حدود ۵ دقیقه است که این خود یکی از ویژگی‌های مهم سامانه موشکی اس۳۰۰ پی‌ام‌یو به شمار می‌رود.

این سامانه توانایی پیگیری همزمان ۱۰۰ هدف و درگیری همزمان با ۱۲ هدف را دارد و موشک‌های آن از نوع انبارشونده است که مانند مهمات معمولی نیاز به هیچ‌گونه نگهداری در مدت عمر مفید خود ندارند. اس۳۰۰ به گونه‌ای ساخته شده است که می‌تواند بروزرسانی شود و مدل‌های قدیمی‌اش با مدل‌های تازه سازگار شوند و این موضوع یکی از قابلیت‌های این سامانه موشکی است. مجموعه اس۳۰۰ قادر است نه فقط هواپیماها، بلکه

سامانه اس-۳۰۰

موشک‌های بالستیک را نیز منهدم کند. این مجموعه قادر است، همزمان شش هدف را با شعاع برد حداکثر تا ۲۰۰ کیلومتری منهدم کند. برد و ارتفاع درگیری بالا، مقاومت بسیار مناسب در برابر جنگ الکترونیک، تحرک بسیار زیاد و همچنین قابلیت شبکه شدن با سایر سامانه‌های راداری و تسلیحات پدافندی، همه و همه از اس۳۰۰ یک مدافع نیرومند می‌سازد.

تغییر معادله در توان دفاعی ایران

بکارگیری سامانه موشکی اس۳۰۰ از سوی نیروی پدافند هوایی ایران با توجه به مشخصات و مقدوراتی که از آن برخوردار است، مسلماً تأثیر قابل توجهی بر افزایش توان بازدارندگی ایران خواهد گذاشت. این توانمندی جدید باعث خواهد شد تا دشمنان ایران در زمینه تجاوز هوایی یا موشکی احتمالی علیه ایران محاسبات خود را تغییر داده و در روش‌های مقابله با ایران دقت عمل بیشتری از خود نشان دهند.

باتوجه به برد ۲۰۰ کیلومتری اس۳۰۰، اگر این موشک‌ها در چهار گوشه ایران و همچنین تهران مستقر شوند، می‌توانند حریم هوایی ایران را به طور کامل پوشش داده و اجازه ندهند که هیچ جنبنده ای به حریم هوایی ایران نزدیک شود و بدین ترتیب قدرت هوایی کشورمان به فراتر از مرزها گسترش خواهد یافت.

هرچند سامانه اس۳۰۰ مبتنی بر منطق دفاعی ایران است، اما با توجه به این که کشورهای عربی متحد آمریکا بیشترین تهدید را برای ایران ایجاد می‌کنند، بدین ترتیب استقرار این سامانه در سواحل جنوبی ایران می‌تواند معادلات در خلیج فارس را به نفع ایران تغییر دهد، زیرا چنین توانمندی‌هایی به ایران امکان خواهد داد هواپیماهای نظامی آمریکا و متحدانش را در سراسر منطقه خلیج فارس رهگیری کند. اگر سامانه‌های موشکی اس۳۰۰ در شهرهای جنوبی ایران مستقر شود فرودگاه بین‌المللی و پایگاه دریایی آمریکا در بحرین که بزرگترین پایگاه واشنگتن در خلیج فارس است هر دو در فاصله رهگیری ۱۵۰ مایلی قرار خواهند گرفت.

در شرایطی که مثلث عربی- غربی- صهیونیستی کمر به نابودی محور مقاومت بسته‌اند و با تقویت تروریست‌ها سعی دارند مرزهای ایران را ناامن کنند، استقرار سامانه دفاع هوایی اس۳۰۰ به ایران این امکان را خواهد داد تا وجهه بین‌المللی و توان و اقتدار نظامی

*** تحویل کامل سامانه اس۳۰۰ و پایان یافتن فرآیند ساخت باور ۳۷۳ و قرار گرفتن این ۲ سامانه پدافندی در کنار یکدیگر، نفوذناپذیری آسمان ایران را کامل خواهد کرد، استقرار این سامانه‌ها در مناطق مختلف ایران و به خصوص مراکز هسته ای به کابوسی برای جبهه سعودی- صهیونیستی تبدیل شده است و معادلات خاورمیانه را به نفع ایران تغییر خواهد داد.**

خود در منطقه را افزایش دهد و خطر تهدیدات خارجی را کاهش دهد.

کارشناسان غربی بر این باورند که برای بیش از یک دهه آمریکا و متحدانش قادر بودند در حریم هوایی خاورمیانه آزادانه فعالیت کنند. دوستان آمریکا در منطقه می‌توانستند روی حمایت هوایی و مانورهای آزادانه حساب باز کنند، اما ورود سامانه موشکی اس۳۰۰ به ایران این روند را به کلی تغییر و مانور قدرت آمریکا و متحدانش را کاهش خواهد داد.

حفاظت از تاسیسات هسته‌ای ایران

باتوجه به حساسیت دشمنان ایران به برنامه هسته‌ای کشور و خطر تهدیدات خارجی برای مقابله با آن، استقرار اس۳۰۰، این امکان را به تهران می‌دهد تا یک حلقه دفاعی و امنیتی گسترده‌ای در اطراف نیروگاه‌های هسته‌ای کشور ایجاد کند و به این ترتیب پدافند هوایی ایران تقریبا در برابر هرگونه حمله به جز پیشرفته‌ترین جنگنده‌های آمریکا، غیرقابل نفوذ خواهد شد و امنیت مراکز هسته‌ای به حداکثر می‌رسد و خطر اقدام نظامی علیه ایران در صورت نقض موافقتنامه هسته‌ای را کاهش خواهد داد. اخیرا یک سامانه از اس۳۰۰ها در سایت «فردو» مستقر شده است تا از تاسیسات هسته‌ای محافظت کند. با استقرار این سامانه‌ها در تاسیسات آب سنگین اراک و احتمالا در سایت «نطنز» اصفهان امنیت تاسیسات هسته‌ای ایران در برابر خطرات احتمالی بیش از پیش تضمین خواهد شد.

بالا بردن هزینه‌های جبهه غربی- صهیونیستی

استقرار اس۳۰۰ در خاک ایران هزینه دشمنان این مرز و بوم را به مراتب افزایش خواهد داد. این سامانه در کنار توانمندی‌های بومی تسلیحاتی ایران، اقتدار نظامی کشور را بالا می‌برد. آمریکا که همواره از روی میز بودن گزینه نظامی علیه ایران سخن می‌گوید، برای مقابله با این سامانه ضد هوایی باید پیشرفته‌ترین و گرانترین جنگنده‌ها و موشک‌های خود را به‌کار بگیرد. از این رو، برخی مقامات در وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) خواستار توسعه رویکردهایی هستند که بتواند سامانه‌های اس۳۰۰ را خنثی سازد. یک کارشناس سیاسی-نظامی در این باره به نشریه روسی وزگلیاد گفت: «برای انهدام مجموعه «اس۳۰۰» به حداقل ۳۶ فروند هواپیما و حتی بیشتر نیاز است. برای انهدام پنج سیستم «اس۳۰۰» به ۱۸۰

اولین نمایش نمونه‌ای از سامانه موشکی باور ۳۷۳

فروند هواپیما نیاز است. در این میان، البته، خساراتی نیز وارد خواهد شد.

این کارشناس در پایان گفت: «برای انهدام این مجموعه، باید در ساختار گروه ضربتی، ۲۰۰ - ۱۵۰ فروند هواپیما وارد عمل شود. و البته این هواپیماها فقط کار این مجموعه‌ها را خنثی خواهند کرد، نه آن که آنها را نابود کنند. خنثی کردن به این معناست که مجموعه «اس۳۰۰» بعد از چند ساعت آمادگی جنگی خود را باز خواهد یافت و مجددا برای وارد عمل شدن آماده خواهد بود»

سران صهیونیسم و آمریکا همیشه از احتمال حمله گسترده علیه تأسیسات هسته‌ای ایران سخن گفته‌اند و با توجه به عدم تجهیز پدافند هوایی ایران به سامانه‌های ضد هوایی مؤثر و قدرتمند، همواره آن را اقدامی عملی و کم هزینه تلقی کرده‌اند، اما اکنون آمریکایی‌ها و متحدان اروپایی و صهیونیستی آن‌ها ناچار هستند مؤلفه‌های جدیدی از جمله افزایش توانایی بازدارنده ایران را منظور نمایند، زیرا امنیت مرزهای هوایی ایران به نسبت گذشته افزایش یافته است و این برخلاف خواسته جبهه غربی- صهیونیستی است.

صهیونیست‌ها که از توان بالای دفاعی نیروهای مسلح ایران در زمین و هوا و دریا آگاه هستند، می‌دانند که با اضافه شدن این سامانه ضد موشکی، تصور میزان قدرت پدافندی ایران هم برایشان سخت و غیر قابل تحمل خواهد بود و به این خاطر، سران صهیونیست در سفرهای خود به روسیه نگرانی خود را از فروش این سامانه موشکی به ایران اعلام کرده بودند. یک فرمانده بلندپایه نیروی هوایی آمریکا در مصاحبه با دیلی بیست گفته است که ایران با در اختیار داشتن سامانه موشکی اس۳۰۰ و استقرار آنها می‌تواند بدون نگرانی از حمله هر کسی، هر کاری را که بخواهد ادامه دهد.

سران واشنگتن و تل‌آویو این سامانه را نوعی تغییر موازنه به نفع محور مقاومت در خاورمیانه می‌دانند که به زعم آنها ممکن است برای امنیت رژیم صهیونیستی و متحدان عربی واشنگتن خطرآفرین باشد. به طور کلی، وجود سامانه‌های اس۳۰۰ باعث خواهد شد هر گونه اقدام نظامی علیه ایران حتی برای ارتش آمریکا بسیار دشوار و هزینه بر شود.

از طرفی، استقرار این سامانه هوایی در ایران هزینه آمریکا و متحدانش در خلیج فارس را بالا می‌برد چراکه شیخ‌نشین‌های خلیج فارس برای مقابله با توان دفاعی ایران سعی خواهند کرد هزینه‌های نظامی خود را افزایش دهند تا پیشرفته‌ترین تسلیحات را از آمریکا خریداری کنند تا از قافله پیشرفت نظامی از ایران عقب نمانند و آمریکا نیز باید هزینه‌های بیشتری برای تقویت متحدانش انجام دهد تا امنیت اعراب و اسرائیل را افزایش دهد.

نتیجه

با تحویل کامل سامانه ضد هوایی اس۳۰۰، آسمان ایران بیش از پیش امن‌تر شده است. البته تاکنون تسلیحات دفاعی ایران که با همت نیروهای داخلی ساخته شده‌اند، اجازه نداده‌اند کوچکترین تهدیدی مرزهای هوایی، زمینی و دریایی ایران را به خطر اندازد و نیروهای مسلح توانمند جمهوری اسلامی ایران سعی زیادی در بومی‌سازی این چنین سامانه‌هایی به خرج داده اند و در این زمینه موفقیت چشم گیری داشتند.

سامانه دفاعی باور ۳۷۳ از این جمله است که یک سیستم پدافند هوایی دور برد ایرانی است که در ۲۹ فروردین ماه ۱۳۹۴ همزمان با روز ارتش جمهوری اسلامی ایران از آن در مراسم رژه رونمایی شد. این سامانه موشکی، همانند اس۳۰۰ (۳۰۰ه) توانایی رهگیری و درگیری با اهداف متنوع را دارد بنابراین سامانه باور ۳۷۳ علاوه بر قابلیت درگیری با اهداف ایرودینامیکی (هواپیماها) توانایی درگیری با موشک‌های بالستیک، کروز و هم چنین سایر موشک‌ها را دارد. این سامانه موشکی که تمام اجزاء آن از رادار گرفته تا موشک در بخش‌های نظامی و دانشگاهی کشور انجام شده است در آن از ۲ یا ۳ نوع موشک در بردها و لایه‌های مختلف برای پوشش بهتر ارتفاعات استفاده می‌شود.

در مجموع استقرار این سامانه‌ها در مناطق مختلف ایران و به خصوص مراکز هسته‌ای به کابوسی برای جبهه سعودی- صهیونیستی تبدیل شده است و معادلات خاورمیانه را به نفع ایران تغییر خواهد داد.

منبع : پایگاه بصیرت

دیپلماسی حرفه‌ای یا هدیه‌ای؟!

■ علی قربان‌نژاد

آن‌گونه که تاریخ گواهی می‌دهد، دیپلماسی هدیه آن هم به دشمنان ملت ایران در حین مذاکرات نه تنها نتیجه‌ای خوشایند دربر نداشته بلکه آنها را در مواضع ضد ایرانی خویش گستاخ‌تر کرده است.

اداره فدرال اسناد رسمی دولت آمریکا فهرستی از هدایای اخذ شده توسط مقامات دولتی این کشور از طرف‌های خارجی در سال ۲۰۱۵ را منتشر کرد. آن‌طور که در این فهرست آمده، در این سال، سه هدیه از سوی ۳ مقام ایرانی برای «جان کری» وزیر خارجه و «وندی شرمن» مذاکره‌کننده ارشد آمریکایی ارسال شده است.

وندی شرمن، فریبکاری و هدایای ایرانی

آن طور که در این لیست آمده «محمدجواد ظریف»، وزیر خارجه ایران یک جلد کتاب نفیس حاوی تصاویر نقاشی‌های استاد فرشچیان به «جان کری»، همتای آمریکایی خود هدیه داده است. ارزش این کتاب ۴۰۰ دلار ذکر شده است.

«عباس عراقچی» معاون وزیر خارجه دیگر مقام ایرانی است که به واسطه هدیه‌اش به خانم «وندی شرمن» در این لیست از او نام برده شده است. او فرشی به ارزش هزار و ۱۵۰ دلار به مذاکره‌کننده ارشد آمریکایی در جریان توافق هسته‌ای هدیه داده است. وندی شرمن در جلسه‌ای با سناتورهای آمریکایی از عدم اعتمادش به تیم مذاکره‌کننده ایرانی سخن گفته و اضافه کرده بود که «فریبکاری در خون آدمیان است!»

در این لیست نام «حسین فریدون» برادر رئیس‌جمهور ایران نیز به چشم می‌خورد. فریدون که در مذاکرات هسته‌ای حضور داشته فرش دیگری به ارزش هزار و ۱۰۰ دلار به وندی‌شرمن هدیه داده است.

هدیه به دشمن حین مذاکره!

هدیه دادن و هدیه گرفتن در سفرها و دیدارهای دیپلماتیک اگرچه امری مرسوم به حساب می‌آید اما این که در جریان مذاکرات و احقاق حقوق یک ملت به دشمن این هدایا داده شود نه تنها مرسوم نیست که حتی کم‌سابقه است. دشمنی که خود در صف نخست پایمال کردن این حقوق قرار دارد.

سابقه این نوع برخورد را می‌توان در دورانی مثل قاجار یا پهلوی جست‌وجو کرد. زمانی که حکومت ایران برای به دست آوردن حقوق خود و سرزمین‌های اشغال شده‌اش توسط روس‌ها از کمک انگلیسی‌ها نا امید شد و به یک قدرت استعمارگر دیگر اروپایی روی آورد و سفیر حکومت قاجار با هدایایی به سراغ آنها رفت تا برای احقاق حقوق ایران دل آنها را به دست آورد.

هدایای قجری به فرانسه

در جریان درگیری میان سپاه ایران و روس در ایروان، فتحعلی‌شاه تصمیم گرفت خود عازم میدان نبرد شود اما قدرت شکست روس‌ها را نداشت لذا از انگلیسی‌ها درخواست کمک کرد. انگلیس در قبال کمک به ایران درخواست خود مبنی بر تسلط جزیره هرمز و همچنین بنادر دریای خزر و بوشهر را پیش کشید و همین باعث ناامیدی شاه قاجار از کمک انگلیسی‌ها شد.

بعد از این که ایران از کمک انگلیس علیه روسیه ناامید شد و خود را در مقابل تجاوز روسیه تنها دید، ناچار به سوی دشمن مشترک روسیه و انگلستان؛ یعنی فرانسه روی آورد تا با اتحاد با آن کشور بتواند شهرهای اشغالی ایران را از روسیه باز پس گیرد. ابتدا فتحعلی‌شاه نامه‌ای برای ناپلئون نوشت و خواستار اتحاد ایران و فرانسه شد.

در این زمان که ناپلئون فتوحات بزرگی در اروپا کسب کرده بود و در صدد تصرف مهم‌ترین مستعمره انگلیس ، یعنی هندوستان بود، دو هیئت نمایندگی سیاسی و دیپلماتیک را به ایران اعزام کرد تا مقدمات برقراری روابط و اتحاد با ایران را علیه روسیه فراهم کنند.

سفیر ایران «محمدرضا خان قزوینی»، با هدایایی به ارزش تقریبی پانصد هزار تومان، به اردوگاه ناپلئون رفت و در اردیبهشت ۱۱۸۶ (می۱۸۰۷)، عهدنامه «فین‌کن‌اشتاین» را با دولت فرانسه منعقد کرد. مطابق این عهدنامه، دو کشور ایران و فرانسه علیه دولت انگلیس متحد شدند و ایران پذیرفت تا ارتش فرانسه را برای حمله به هند یاری دهد و دولت فرانسه قول داد ایران را برای بازپس‌گیری ایالات از دست رفته توسط روسیه، یاری دهد.

اما به‌رغم هدایای شاه قاجار به فرانسوی‌ها برای جلب نظر آنها هیچ‌گاه آنچه تصور می‌رفت رخ نداد و سرزمین‌های از دست رفته ایران باز پس گرفته نشد.

تجربه تلخ بیانیه الجزایر

وقتی وندی شرمن، مذاکره‌کننده ارشد آمریکا در مذاکرات هسته‌ای ۱+۵ با ایران در برابر پرسش سناتورهای آمریکایی در مورد چرایی اعتماد به دولت ایران و به شخص رئیس‌جمهور (حسن روحانی) قرار می‌گیرد در پاسخ به آنها می‌گوید که هیچ‌گاه به آنها (تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران) اعتماد نمی‌کند. یعنی مقام آمریکایی که کشور همواره موجبات رنج و آزار ملت ایران را فراهم آورده و به هیچ کدام از تعهدات پیشین خود پایبند نبوده در مقام بی‌اعتمادی به طرف مقابل ظاهر می‌شود! و این باید برای دولتمردان ما درس عبرتی باشد.

یکی از موارد عدم پایبندی آمریکا به تعهداتش بیانیه الجزایر است در چنین حالی شرمن «فریبکاری را در خون آدمیان» می‌داند اما به راستی مصداق این‌گونه آدم‌ها با «دی‌ای‌ان» فریبکاری چه کسانی هستند؟

ماه‌ها پس از تسخیر لانه جاسوسی آمریکا در تهران، دولت الجزایر به عنوان میانجی دولتین ایران و آمریکا از سوی دو کشور پذیرفته شد و متعاقبا مذاکرات پرفراز و نشیب و فشرده‌ای در الجزایر به جریان افتاد و بیانیه‌ای به توافق دو کشور ایران و آمریکا رسید و انتشار یافت. قرار شد همزمان با اجرای قرارداد، جاسوس‌های آمریکایی آزاد شوند.

این بیانیه اصولی را در بر می‌گرفت که شامل تعهدات دولتین ایران و آمریکا در مقابل یکدیگر بود. تعهدات آمریکا در مقابل ایران عبار ت بود از:

۱) تعهد حتی‌المقدور ایالات متحده به بازگرداندن وضعیت دارایی‌های ایران به دوره قبل از ۱۴ نوامبر ۱۹۷۹ (۲۳ آبان ۵۸) که تاریخ صدور دستور انسداد سرمایه‌های ایران از طرف رئیس‌جمهور وقت آمریکا بود.
۲) لغو کلیه تحریم‌های تجاری علیه ایران
۳) استرداد دارایی‌های ایران در آمریکا
۴) استرداد دارایی‌های شاه ایران
۵) تعهد به عدم مداخله در امور داخلی ایران
۶) پس گرفتن کلیه دعاوی مطروحه آمریکا در دادگاه‌های بین‌المللی علیه ایران.

در مقابل، ایران نیز متعهد گردید که بعد از امضای بیانیه، تمامی گروگان‌ها (جاسوس‌های آمریکایی) را آزاد کند. اما گذشت زمان نشان داد که آمریکایی‌ها به تعهداتشان در این بیانیه پایبند نبوده و به بهانه‌های مختلف، از اجرای مفاد آن سر باز زدند.

بی‌اعتمادی به آمریکا نتیجه عقلانیت و تجربه

رهبر معظم انقلاب در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران، در ۲۸ شهریور ماه گذشته، احساس بی‌اعتمادی به دشمن را نتیجه اعتقاد قلبی بر دشمنی او دانستند. رهبر انقلاب با تأکید بر لزوم گسترش بی‌اعتمادی مطلق به آمریکا، افزودند: «متأسفانه برخی‌ها حاضر نیستند این بی‌اعتمادی را قبول کنند و اگرچه به زبان می‌گویند آمریکا دشمن است اما احساس واقعی بی‌اعتمادی به آمریکا، در آنها وجود ندارد.»

ایشان خاطرنشان کردند: «هنگامی که در انسان احساس دشمنی و بی‌اعتمادی واقعی به طرف مقابل وجود داشته باشد، در مذاکرات و دیدارها، الزامات آن را رعایت می‌کند و به گفته‌های طرف مقابل مطلقاً اعتماد نخواهد کرد.»

رهبر انقلاب اسلامی، بی‌اعتمادی مطلق به آمریکا را نتیجه عقلانیت ناشی از فکر و عمق و تجربه دانستند و گفتند: «موضوع دشمنی آمریکا را در طول سال‌های متمادی بعد از انقلاب و در قضایای اخیر مذاکرات هسته‌ای و در مسائل دیگر دیده‌ایم.»

این یک هشدار است

چرا کشور به سمت رکود کامل پیش می‌رود؟

■ محمدرضا جهان‌بیگلری

رکود اقتصادی بلندمدت برای هر کشور بزرگی از جمله ایران، بسیار خطرناک است. در این شرایط، شاهد از بین رفتن شرکت‌های بزرگ و متوسط خواهیم بود و راه را باز می‌کنیم برای ورود شرکت‌های خارجی به بازار بزرگ مصرف کشورمان.

در راستای به وجود آوردن تحرک کاذب در اقتصاد برای خروج از رکود، پرداخت تسهیلات محدود به صنایع کوچک و متوسط برنامه‌ریزی شد، ولی سیستم بانکی این‌بار هم دولت را یاری نداد و به عناوین مختلف از اجرای تسهیلات بنگاه‌های معرفی‌شده سر باز زد و طرح را با عدم موفقیت روبه‌رو ساخت. از طرفی معاون وزارت صنعت، در راستای موفقیت این طرح، صدور ضمانت‌نامه صنایع کوچک تا سقف سه میلیارد تومان را وعده داد، ولی ایشان بررسی نکردند که تقریباً بیشتر بانک‌ها اصلاً ضمانت‌نامه وزارت صنعت و صنایع کوچک را قبول ندارند و طرح‌ها را پذیرش نمی‌کنند.

چرا طرح‌ها برنامه‌ریزی و در آخر بدون نتیجه رها می‌شود؟

برای یافتن دلیل این سؤال می‌شود به نکته‌ای توجه نمود. سیستم مالی قلب هر شرکت کوچک و بزرگ است و کوچک‌ترین آسیب باعث از بین رفتن آن مجموعه می‌شود و در ابعاد بزرگ‌تر، گرداندن اقتصاد کشور به عواملی از جمله خزانه و بانک‌ها متکی است و در صورت عدم همراهی بانک‌ها با طرح‌های مصوب دولت، باعث محقق نشدن برخی برنامه‌های پیش‌بینی‌شده می‌شود که هدف‌های تعیین‌شده از جمله دستیابی به رشد اقتصادی پیش‌بینی‌شده را با مشکل روبه‌رو می‌سازد و چون منابع دیگری دولت برای این قسمت پیش‌بینی نکرده است، لذا بی‌نتیجه رها می‌شود. چه خوب است قبل از مصوب شدن طرح‌ها و لایحه‌های اقتصادی، دولتمردان درصد ضریب عدم اجرا شدن را بسنجند و بعد مصوبه‌ها ابلاغ شوند.

چرا بانک‌ها اقتصاد کشور را یاری نمی‌کنند و طرح‌های ابلاغی دولت اجرایی نمی‌شود؟ آیا سپرده‌گذاران محدودند؟ آیا منابع و نقدینگی کم داریم؟ آیا بانک‌ها و شعب آنها مجهز نیستند؟ جواب همه این سؤالات خیر است. سیستم مدیریتی در بانک‌ها مشکل دارد. عمده‌ی مدیران ارشد بانک‌ها بانکدار نیستند و تحصیلات و تجربه‌ی لازم در این راستا ندارند ، بلکه افرادی هستند معتمد دولتمردان. به طور مثال، در بانکی یک مدیر بی‌تجربه در پست مدیریت ارشد قرار گرفته است و کل منابع عظیم این بانک را مدیریت می‌کند. آیا بدون تجربه می‌شود بانکدار بود؟ دولتمردان باید بدانند بانک‌ها صندوق‌های بازنشستگی یا صندوق‌های دولت نیستند و اداره کردن یک بانک فراکشوری است. مدیرعامل بانک، به عنوان بالاترین مقام اجرایی، باید ریسک‌های داخلی و بین‌المللی را کاملاً بشناسد و به راهکارهای خروجی اشراف داشته باشد.

مدیران عامل بانک‌ها باید مفهوم کارگزاری را بدانند، به شیوه‌های نوین بانکداری بین‌الملل واقف باشند، بدانند شرایط بانکداری بین‌الملل کشور با چه خطرات و مزایایی روبه‌روست، بدانند ضریب فزاینده‌ی پولی در چه زمان کارآیی دارد و موارد بسیار از این قبیل. در غیر این صورت، یا نقدینگی کشور افزایش می‌یابد یا اقتصاد کاملاً در رکود فرو می‌رود و یا بانک با یک ضرر قابل توجه روبه‌رو خواهد شد.

آن وقت است که سپرده‌ها در راستای هزینه‌های جاری بانک برداشت می‌شود، قدرت تسهیلات‌دهی پایین می‌آید، سود و کارمزدها افزایش می‌یابد و حتی با حمایت‌های دولتی، بانک ورشکست می‌شود و ازآنجایی‌که عمده بانک‌های کشور ما دولتی هستند، دولت می‌بایست جبران خسارت نماید. در اینجاست که بانک‌ها از پرداخت تسهیلات و اجرای بخشنامه‌های دولتی سر باز می‌زنند.

یک مدیرعامل و هیئت مدیره بانک می‌بایست دوره‌های آموزشی کامل در داخل و خارج از کشور را، آن هم نه چند ماه، بلکه چند سال، گذرانده باشند تا سیستم بانکی کارآمد در کشور را شاهد باشیم و بانک‌ها بتوانند در تصویب لایحه‌ها و قوانین اقتصادی، مشاور خوبی برای دولت باشند.

چرا کشور به سمت رکود کامل اقتصادی پیش می‌رود؟

دلایل بسیاری وجود دارد ، ولی می‌شود به مهم‌ترین آنها اشاره کرد. یک دلیل آن، تصویب لوایح کارشناسی‌نشده‌ای است که قابلیت اجرایی شدن در اقتصاد را ندارند، ولی دولت مصر بر اجرای آنهاست. دومین دلیل آن، سیستم بانکی ناکارآمد در اقتصاد کشور است. سومین دلیل، نداشتن برنامه‌ریزی کارشناسی‌شده و دستیابی به اهداف اقتصادی کشور است. چهارمین دلیل، فقدان بسترهای مناسب برای جذب سرمایه‌گذاری در کشور است.

و پنجمین دلیل، اولویت داشتن سیاست نسبت به اقتصاد در نظر دولتمردان است، در حالی که در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه، کلیه برنامه‌های سیاسی براساس اقتصاد آن کشورها ترسیم می‌گردد.

رکود اقتصادی بلندمدت برای هر کشور بزرگی از جمله کشور جمهوری اسلامی ایران، بسیار خطرناک است. در این شرایط، شاهد از بین رفتن شرکت‌های بزرگ و متوسط خواهیم بود و راه را باز می‌کنیم برای ورود شرکت‌های خارجی به بازار بزرگ مصرف کشورمان.

در بیشتر کشورهایی که به اصطلاح مستعمره اقتصادی هستند، آمریکایی‌ها و به دنبال آنها یهودیان بزرگ‌ترین سهامداران بانک‌ها و شرکت